

Føroya Banki

Markets Update

Juli 2024

Framhaldandi góð gongd

Eins og í seinnu helvt av 2023 hava avkøst á parta-brøvum í fyrstu helvt av 2024 verið góð. Móti endanum av undanfarna ári vóru tað serliga væntanir til linari tjóðbankapolitikk og stórar lækkingar í tjóðbankarentum, sum vórðu mett at liggja aftan fyri góðu gongdina, men góða gongdin á partabrævamarknaðinum higartil í ár stavar heldur frá búskaparvækstri og inntøkuvækstri hjá fyrirkum í flestu geirum og í fleiri londum. Búskaparlig lyklátøl hava verið betri enn væntað, og alsamt fleiri meta nú, at royndin hjá myndugleikum at avmarka búskaparligari afturgongd sær út til at fara at eydnast. Tilsamans hava alheims-partabrøv givið avkast á 11,56% fyrstu hálvár.

Ein týðandi partur í góðu gongdini á partabrævamarknaðinum eru áðurnevndu vónirnar til vitlíki. Íleggjarar meta tað vera góð sannlíkindi fyri, at vitlíki kann verða við til at umskapa arbeidsgongdir, soleiðis at produktivitetur kann økjast, samstundis sum útreiðslur kunnu skerjast munandi, og at inntøkumøguleikar harvið eisini betrast munandi. Hóast tað verður roknað við, at fyrirkur í øllum geirum onkursvegna kunnu fáa ágóðar av vitlíki, er tað serliga virðið á partabrøvum hjá fyrirkum í tøknegeiranum, sum eru vaksin nógv. Vert er at leggja til merkis, at meðan virðið á partabrøvunum hjá ávísu fyrirkum í tøknegeiranum er hækkað nógv, eru virði á partabrøvum í øðrum geirum ikki hækkaði eins nógv. Fleiri meta, at slík gongd, har stórir partur av vøkstrinum stavar frá lutfalsliga fáum fyrirkum, ikki er burðardyggi í longdini.

Broytt rentuútlit

Lánsbrævamarknaðir hava í 2024 verið merktir av stórum broytingum í væntanum til rentupolitikk hjá tjóðbankum. Fyrr í ár varð roknað við, at bæði amerikanski og evropeiski tjóðbankin fóru at lækka sínar leiðandi rentur seks ella sjeu ferðir í 2024, svarandi til 1,50 ella 1,75 prosentstig. Men búskapargongdin hevur verið góð, og harumframt hava inflatiónstøl í ávísu tíðarbilum verið hægri enn væntað. Tí verður í dag einans roknað við tveimum rentulækkingum aftrat í ár, svarandi til rentulækkingar á 0,50 prosentstig. Evropeiski tjóðbankin lækkaði rentuna í juni og væntað verður sostatt, at hann tilsamans fer at lækka rentuna trýggjar ferðir í ár. Hesar broytingar hava elvt

til sveiggi í lánsbrævantum, eitt nú á statslánsbrøvum, har renturnar fyri tað mesta eru hækkaðar. Dansk statslánsbrøv, sum hava 5 ár til lokadag, hava til dømis givið tap á 0,28%.

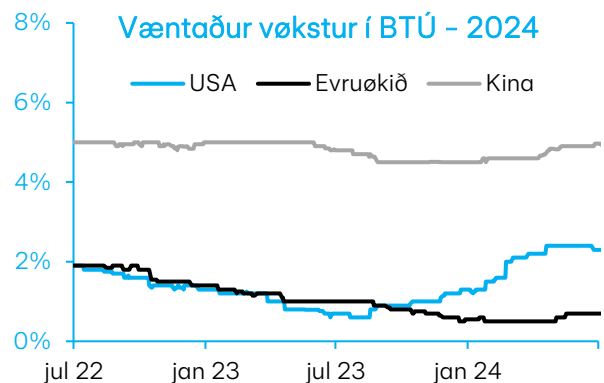
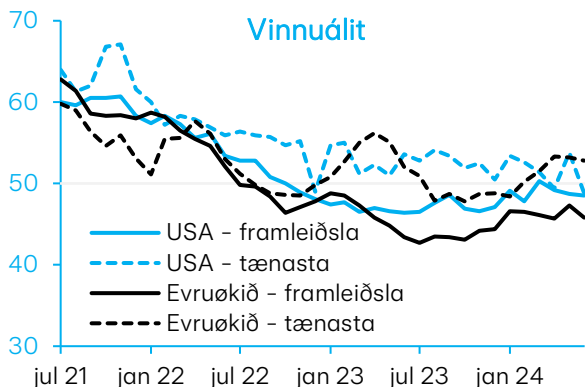
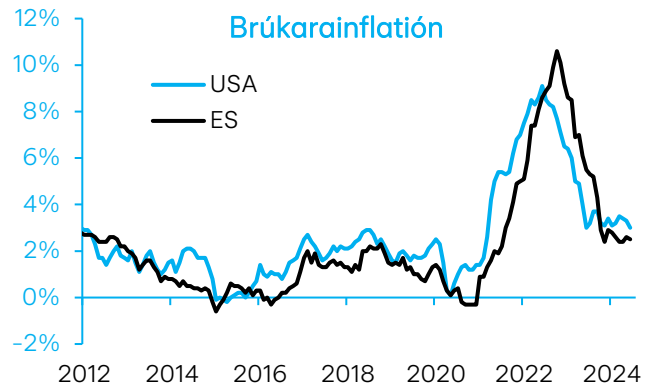
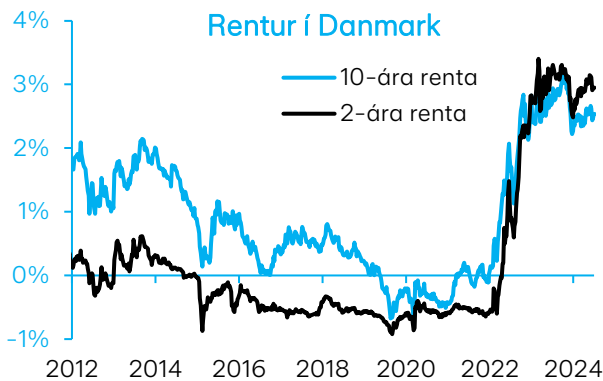
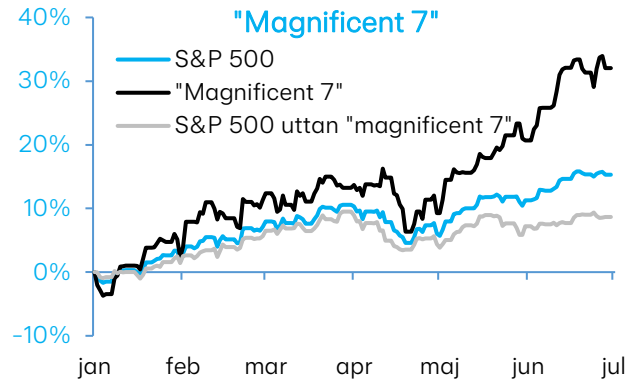
Samanborið við statslánsbrøv hava virkislánsbrøv givið betri avkast fyri íleggjarar hetta fyrsta hálvárið. Sum vit onkuntíð áður hava nevnt, eru statslánsbrøv í stóran mun tengd at samfelags- og makrobúskaparligum viðurskiftum, ímeðan virkislánsbrøv í størri mun eisini verða ávirkað av fíggarviðurskiftum hjá fyrirkum, so sum inntøkum, skuldarlutfalli o.ø., umframt gongdini í teimum geirum, sum fyrirkurnar virka í. Sum nevnt omanfyri hava búskapargongd og útlit til inntøkur hjá fyrirkum í 1. hálvári verið góð, og tí hava virkislánsbrøv klárað seg lutfalsliga væl.

Framtíðarútlit

Tað eru altíð ein rúgva av viðurskiftum, ið kunnu ávirka gongdina á virðisbrævamarknaðum. Teirra millum fara inflatión og rentupolitikkur hjá tjóðbankum sannlíkt framvegis at hava avgerðandi leiklut komandi tíðina. Nýggjastu inflatiónstølini hava verið góð, og um tað vísir seg, at inflatiónin kann fáast á eina støðuga hóskað legu, samstundis sum útlit vera til linari pengapolitikk, kann tað yvirskipað sæð verða til fyrimuns fyri avkast á virðisbrævamarknaðum. Um inflatiónin hinvegin ikki kemur aftur á tað støðið, sum tjóðbankar sigast miðja eftir, er meira ivasamt, um vit koma at síggja stórvegis lækkingar í tjóðbankarentum fyríbils.

Búskaparliga síggja vit framvegis lyklátøl, ið geva ábendingar um, at góða gongdin kann fara at halda fram. Møguleiki er tó eisini fyri, at gongdin verður ymisk í stóru búskapunum so sum USA og Evropa – fortreytirnar eru jú ymskar. Hetta kann hava við sær, at samfelagslig og búskaparlig tiltøk hjá myndugleikum eisini verða ymisk og ávirka millum annað gjaldoyramarknaðir og altjóða handilsviðurskifti.

Geopolitiska støðan, ið framvegis er spent, kann eisini ávirka altjóða handilsviðurskifti. Frá sjónarmiði hjá íleggjara krevja geopolitiskir váðar tí framvegis stórt uppmerksemi. Av øðrum politisku viðurskiftum, sum eisini hava ávirkan á gongdina á virðisbrævamarknaðum, kann nevntast forsetavalið, sum verður í USA í november.

Hvat vísa myndirnar omanfyri?

Avkast - 2024: Avkast á indeksi við alheimspartabrevum og indeksi við donskum statslánsbrevum, ið hava 5 ár til lokadag. Kelda: Bloomberg og Nordea.

"Magnificent 7": Avkast á S&P 500, magnificent 7, og S&P 500 uttan magnificent 7. Fyrirtekur í magnificent 7 er Alphabet, Amazon, Apple, Meta Platforms (Facebook), Microsoft, Nvidia og Tesla. Kelda: Bloomberg.

Rentur í Danmark: Effektiv renta á donskum 10-ára og 2-ára statslánsbrævi. Kelda: Nordea.

Brúkarainflatión: Vøkstur í vektadum miðalprisi á samanseting av útvaldum nýtsluvørum. Keldur: Bureau of Labor Statistics og Eurostat.

Vinnuálit: Spurnarkanningar av ídnaðarvirkjum í USA og Evropa. Eitt tal oman fyri 50 bendir á framgongd í mun til mánaðin frammanundan. Keldur: Institute for Supply Chain Manakement og Markit IHS.

Væntaður vøkstur í BTÚ - 2024: Væntaður vøkstur í bruttotjóðarúrtøku (BTÚ) eftir inflatión fyri árið 2024. Kelda: Bloomberg.

Disclaimer

Hendan útgávan er ikki ein íløgugreining sambært § 2, nr. 11 í kunngerð hjá Fíggjareftirlitinum um tey bygnaðarligu krøv til og fortreytir fyri rakstri av fyrítøku sum virðisbrævahandlara. Tað er sostatt einki forboð ímóti at keypa og selja, áðrenn henda útgávan verður kunngjørd.

Tað er Føroya Banki, ið hevur gjørt hesa útgávu við støði í tilfari, sum er alment og atkomuligt hjá øllum. Metingar og viðmæli eru gjørd við støði í kunning, sum Føroya Banki hevur fingið frá keldum, og sum Føroya Banki metir eru álítandi. Føroya Banki kann tó ikki tryggja, at tilfarið í síni heild er fullfíggað ella neyvt.

Harafturat eru metingarnar og viðmælini í hesi útgávu bygd á ta kunningina frá keldum, sum fyriliggur Føroya Banka ásettu dagfesting, og kunnu broytast uttan fráboðan.

Hendan útgávan er ikki eitt tilboð um ella ein eggjan til at keypa og selja virðisbrøv, gjaldoyra ella onnur fíggarlig tól. Metingarnar í hesi útgávu koma ikki í staðin fyri metingarnar hjá kundinum, tað vil siga, at tað er upp til kundin sjálfan at meta um, hvørt hann ella hon vil fylgja metingunum og viðmælunum í hesi útgávu ella ikki.

Føroya banki kann ikki ábyrgdast fyri, hvørt metingarnar og viðmælini í hesi útgávu um kurs- og rentugongd í framtíðini verður tann sama ella ikki, sum veruliga kurs- og rentugongdin. Føroya Banki kann sostatt heldur ikki ábyrgdast fyri møguligum tapi, orsakað av avgerðum, ið eru tiknar við støði í metingunum og viðmælunum í hesi útgávu.

Útgávan er til persónliga nýtslu hjá kundum í Føroya Banka. Útgávan skal ikki kopierast ella almannakunngerast.

Ritstjórn: Hjalti Mohr Jacobsen, 31. juli 2024. Teldupostur: ilogur@bankin.fo.